Doğan Kardeş

Sayı
237

NİSAN YAĞMURU

Krş.
15

ALİNİN BAŞINA GELENLER

Hazırlıyan : Hikmet Duruer

Adam bir gün Ali'yi odasına çağırarak «Oğlum, dedi. Sen de diğer kardeşlerin gibi dileneceksin. Haydi hazırlan! Bugüne kadar gördüğün dersler yeter.»

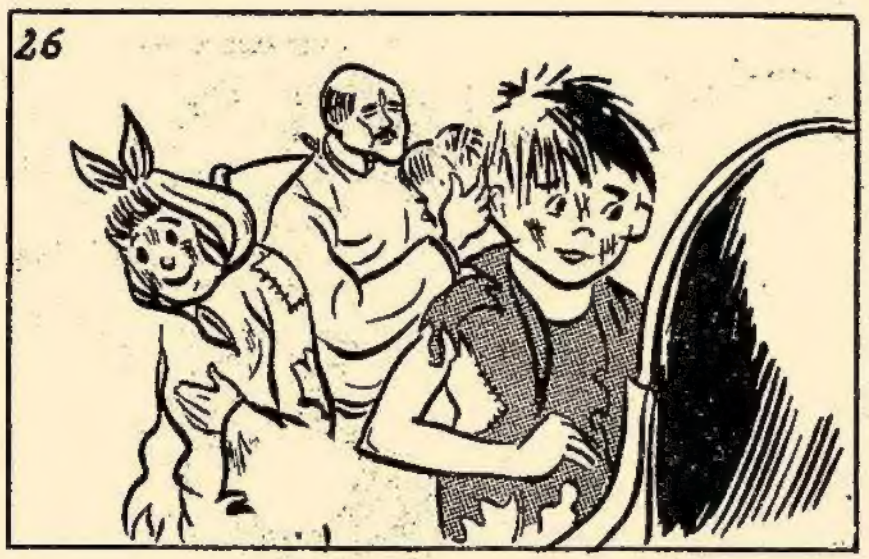

Ali'yle beraber çıkacak grup hazırlıklarına başladılar. Kimi aynanın başına geçti, yüzünü, siyah ve sarı boyalarla boyadı. Kimi yırtık pırtık elbiseler giydi.

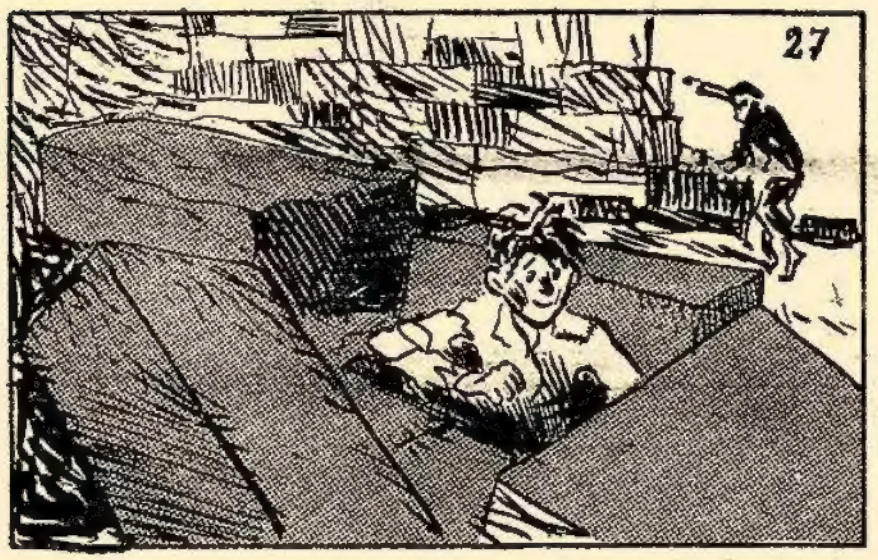

Kıyafet değiştirme işi bitince, çocuklar harabenin gizli bir yerinden birer birer dışarı çıktılar, sokaklara dağıldılar.

Çocuklar kendilerini acındırmak için üşüyorlarmış gibi yapıyorlardı. Gelip geçenler onlara merhamet dolu gözlerle bakıyorlardı.

Çocuklar bir falso yapmasınlar diye mağara sahibinin adamları onları takip ediyorlardı. Bunlar hep satıcılardı.

Ali de kendine acındıracak haller vererek, okullu çocuklardan kısa zamanda epey para topladı..

— Devam edecek —

Doğan Kardeş
6 Yaşını Bitirdi.

Sevgili kardeşlerim,

Bu sayımla 6 yaşımı bitiriyorum. Gelecek sayımda 7 yaşıma basacağım. Bu kadar yaşamamı okuyucularımdan gördüğüm gittikçe artan sevgi ve ilgiye borçluyum. Eğer onlar beni sevmemiş olsalardı bu yaşa gelemezdim.

Benim tek dileğim, memleketimizin en güzel, en iyi, en faydalı bir dergisi olmaktır. Sizlerin yardımlarınızla bu yolda daima ilerliyeceğim. Sizden ricam beni daima sevmeniz, bana yeni yeni arkadaşlar bulmanızdır. Şunu üzülerek söyliyeyim ki, 6 yıldır çıkmama rağmen hâlâ beni tanımıyan kardeşler var. Beni onlara tanıtınız. Eğer her Doğan Kardeş okuyucusu bana yeni bir arkadaş kazandırırsa, ben de gittikçe daha güzel, daha iyi, daha zengin bir şekilde çıkarım.

6-ncı yılımın bu son sayısında bütün sevgili okuyucularımı candan selâmlarım. Hepiniz sağ olun kardeşlerim.

KARDEŞLER DİKKAT!
KAZALAR ÇOĞALIYOR

25 Mart tarihli Hürriyet gazetesinde şöyle bir haber okuduk:

Evvelki gece Beşiktaşta feci bir tramvay kazası olmuş, Beşiktaş - Fatih tramvayının basamağında seyahat eden 12 yaşında Aynur adında bir çocuğa, Akaretlerden inen ve şoför Şaban'ın idare ettiği 94 Kartal plâkalı otomobil çarparak tramvay altına düşmesine sebep olmuştur. İki ayağı kesilen Aynur Beyoğlu Hastahanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Bir çok defalar yazdığımız gibi hâlâ bazı kardeşler, tramvaydan sarkarlar, veya yolda giderken sağlarına sollarına bakmaz, bir otomobil veya tramvayın altında kalırlar. Aman kardeşler dikkat edelim. Bu kardeşin başına gelen sonra bizim de başımıza gelebilir..

KAPAĞIMIZ
NİSAN YAĞMURU

Yılın en yağmurlu ayı Nisandır. Sabahleyin bakarsın hava güneşlidir. Öğleye doğru bir de görürsün ki yağmur yağmağa başlamış. Sonra tekrar hava açmış, ortalık güllük güneşlik olmuştur. Ama bu uzun sürmez, bakarsın bir ara yine çisil çisil yağmur yağıyor!.. İşte nisan böyle bir aydır!

DEVAMLI
ÇOCUK SİNEMASINA
GİDİYOR MUSUNUZ?

Biliyorsunuz ki, Beyoğlunda Atlas sinemasının bulunduğu binanın birinci katında 280 kişilik «Küçük Sahne» adlı bir tiyatro ve sinema salonu kurulmuştu. İşte bu salonda her gün (11 - 12,30) (14,30 - 16), (16,30 - 18) saatleri arasında birer buçuk saatlik üç seans film gösteriliyor.

«Küçük Sahne» de hergün «Devamlı Çocuk Sineması» nın olduğunu bütün arkadaşlarına söyleyin.

Çocuklar velileriyle bareber gelebilirler.

GELİNCİK

Nisan doğduğum ayın adı;
İlkbaharın ikinci ayı.
Yeşil ekinler arasında;
Yaşarım sanki villada..
— Adım gelinciktir benim,
— Minik çocuklar sevgilim.

Hep çiçeklerin en güzeli;
Derler bana eskiden beri..
Kırmızı kabarık elbisemle;
Neş'e veririm çimenlere!
— Adım gelinciktir benim,
— Minik çocuklar sevgilim.

Eser Tunçbilek

★

KORE KAHRAMANLARI

Allah Allah sesleri
İnletiyor Koreyi
Alsancağımız önde gider
Her zaman böyle ileri.

Şahsen Altılar

MOHİNİ BİRTANEM'E

Hindistandan mı geldin
Yavru, cici Mohini
Bak, hep Türk çocukları
Taşıyor sevincini.

Adın da kendin gibi
Kulağa hoş geliyor.
Herkes seni seviyor,
Yaşa Doğan Kardeş diyor.

Nur Karapınar

★

DENİZ

Okulun karşısında,
Ormanın arkasında,
Mavi güzel bir deniz.
Martı gibi uçarlar,
Motörlerle vapurlar,
Onun içinde her gün.

S. Osanyan

PANDİT NEHRU AMCANIN BİR YAZISI:

Hapishanedeki Hayvanlar

Türk Çocuklarına Mohini Bir Tanem'i hediye eden Hindistan Başbakanı Pandit Nehru amcanın güzel bir yazısını daha yayınlıyoruz.
Tabiat ve hayvan sevgisini ince bir görüş ve sezişle anlatan bu yazıyı da severek okuyacaksınız..

TAM on dört buçuk ay hapishanede, küçük bir hücrede yaşadım. Ve âdeta, kendimi odamın demirbaş eşyasından saymaya başladım. Hücremin en küçük teferruatını bile ezbere öğrenmiştim; badana edilmiş duvarların üzerindeki işaretler ve çizikler, döşemenin kabartıları, kirişlerdeki kurt yenikleri hafızama yerleşmişti. Dışarıdaki bahçemsi avluda biten otlar ve şuraya buraya dağılmış küçük taş parçaları arkadaşlarımdı. Hücremde de yalnız sayılmazdım. Çünkü, birkaç eşek arısı kabilesi gelmişler, orada çadır kurmuşlardı. Gündüzleri kirişlerin arkasına giren kertenkeleler ise geceleri avlanmaya çıkıyorlardı. Eğer insanın düşünceleri, içinde yaşadığı dekor üzerinde izler bırakıyorsa, o küçük yerdeki havanın ve eşyanın benim hatıralarımla dolu olması icab eder.

Dışarıya çıkıp yürümenin, tabiatla beraber olmanın o büyük saadetini ancak uzun zaman dört duvar arasında yaşamaya mecbur kalanlar anlayabilirler. Açık havada yaptığım yürüyüşler bana o kadar iyi geliyordu ki, yağmur mevsimi sırasında, yağmurlar yağmaya başladıktan sonra bile bileklerime kadar suya gömülmeyi göze alıyor, gezintilerimden geri kalmıyordum.

Kış, yaprakları dökerek bütün ağaçları çırılçıplak bırakmıştı. En çok hayret ettiğim şey, hapishane kapısının ağzındaki dört «peepal» ağacının bile soyunmaya katılmış olması idi.. Ilık bahar havası iliklerini ısıtıncaya kadar, orada, üzgün bir halde yeni mevsimi beklediler. Derken birdenbire bütün ağaçlarda bir canlanma sezildi. Sanki perde arkasında gizli gizli çalışıyorlarmış gibi esrarlı bir havaya büründüler. Ağaçların üzerinde küçük yeşilliklerin belirmesi, beni hem hayrete düşürdü, hem de sevinç içinde bıraktı. Manzarayı, gayet neş'eli ve sevimli olarak tarif edebilirim: Şimdi nerdeyse birdenbire, milyonlarca yaprak meydana çıkacak, güneşte ışıl ışıl parlayıp rüzgârda oynayacak.

24 Aralık 1932 tarihini hiç unutamam. O gün bütün gün, gök gürültüsü ile beraber yağmur yağmıştı, ortalık dehşetli soğuktu. Gece hava birdenbire açıldı. Cıvardaki dağ ve tepelerin kalın bir kar tabakasına bürünmüş olduklarını görünce içimdeki üzüntü kayboldu. Ertesi günü, yılbaşı idi, hava berrak ve güzeldi. Âdeta, kar kaplı dağlarla aramızdaki mesafe kısalmış, birbirimize her zamankinden daha fazla yaklaşmıştık.

Hücremde yapılacak bir iş olmadığı için, tabiatı daha dikkatli seyretmeye başladım. Yolumun üstüne çıkan çeşitli hayvan ve böcekleri incelemeğe koyuldum. Zaman geçtikçe, hücremde veya dışarıdaki küçük bahçede yaşayan böceklerin âdetlerini daha iyi öğrenmeye başladım. Benim yalnızlıktan şikâyet etmeme rağmen, meğer boş görünen bahçede ne büyük bir çalışma mevcutmuş. Yürüyen, sürünen veya uçan bu böcekler bana zararı dokunmadan kendi hayatlarını yaşadıklarına göre onların işlerine karışmayı uygun bulmadım. Fakat, tahtakuruları, sivrisinekler ve sineklerle daima savaş ediyordum.

Etrafımda uçuşan yüzlerce eşekarısına aldırmıyordum. Ama bir aralık aramız açılmadı değil. Arılardan biri, belkide kaza ile beni sokunca hiddetlendim, hepsini öldürmeye kalktım.

Fakat yuvalarını savunmak için o kadar kahramanca çarpıştılar ki, fikrimi değiştirmek lüzumunu hissettim; bana bir daha dokunmadıkları müddetçe onların işine karışmamağa karar verdim. Bir seneden uzun bir zaman, arı ve eşekarılarile dolu o hücrede kalmama rağmen başka bir hücuma uğradığımı hatırlamıyorum. Böylece, birbirimizin haklarına hürmet etmesini öğrenmiş olduk.

Yarasaları hiç sevmezdim. Gurub vakti, esrarlı bir sessizlikle uçarlar, kararmaya başlayan gökyüzünde siluetleri görülürdü. Yarasaları görünce tüylerim diken diken olurdu. Daima, elime değecek kadar yakınımdan geçtikleri için, yüzüme yapışacaklarını sanırdım. Daha yükseklerde ise, büyük yarasalar, uçan - kutular dolaşırlardı.

Saatlerce karıncaları ve diğer böcekleri seyrettiğim olurdu. Geceleri ise dikkatimi, ava çıkan veya birbirlerile kovalamaca oynayan kertenkeleler üzerinde toplardım. Kuyruklarını sallayış tarzları aman ne kadar komikti. Çok zamanlar kertenkeleler eşek arılarından uzak dururlardı. Fakat iki defa, arkalarına düşmemeye gayret ederek eşekarılarına başarı ile saldırdıklarını da gördüm. Buna rağmen arının kuyruğu ile soktuğunu kertenkelelerin bilip bilmediğini hâlâ öğrenemedim.

Ağaçların bulunduğu yerlerde sürü ile sincablara rastlamak kabildi. Bazen yakınımıza kadar gelirlerdi. Lucknow Hapishanesinde iken bahçeye çıkar, sıralardan birine oturur ve kitabımı okurken mahsus hiç kımıldamazdım. Bu gibi vaziyetlerde mutlaka meraklı bir sincab bacağıma tırmanıp dizime yerleşir, etrafını gözden geçirirdi. Derken küçük gözleri gözlerime takılır, benim ağaç olmadığımı anlayınca bir an korkudan donar, sonra yıldırım hıziyle uzaklaşırdı. Bazen yavru sincablar ağaçtan yere düşerler. Böyle zamanlarda anne sincab derhal aşağı iner, yavrusunu yuvarlar, top gibi yapar, sonra alıp götürür. Bazen de sincab yavruları yuvalarını kaybederler. Arkadaşlarımdan biri böyle yolunu şaşıran üç küçük sincab bulmuş, onları büyütmeye karar vermişti. Yavrular o kadar küçüktüler ki, zavallıları besleyebilmek için biberon kabilinden mürekkeb damlalığı kullanmak lâzım geldi.

★

(Bu yazının ikinci kısmını gelecek sayımızda okuyacaksınız)

HİKÂYE

ESKİ KOLTUĞUN SERÜVENLERİ

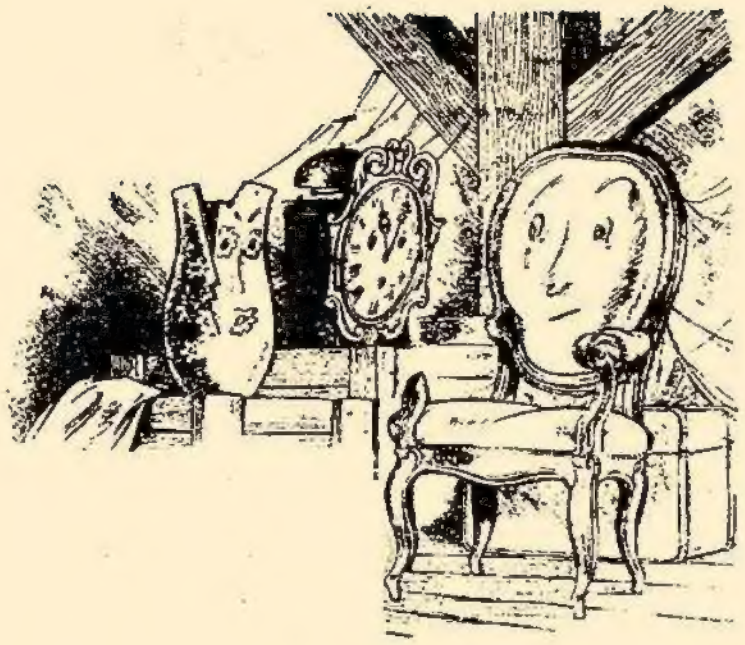

Anlatan: Nihal Yalaza TALUY

ESKİ koltuk içini çekerek arkadaşı Çiçek vazosu ile Çalar saate dedi ki:

— Ben de sizin gibi buraya sonradan geldim.

Üçü de tavanarasındaki öbür eşyalar gibi iyice eskimiş ve hırpalanmıştı. Vazo içini çekti.

— Ben, vaktile küçük Handanın en sevdiği çiçek vazosuydum. En güzel çiçeklerle, kendi eliyle süsülerdi beni..

Koltuk gıcırtılı bir sesle güldü.

— Hatırladığın şeye bak. Küçük Handanın şimdi çocukları bile var. Kızı afacan Selma, zıplaya zıplaya sağlam kalan son yaylarımı da fırlattı.

Çalar saat, Koltuğun sağ kolu olmadığını farketti.

— Bize hayatını, kolunu nasıl kaybettiğini anlatsana, dedi.

Koltuk kendisine gösterilen ilgiden memnun oldu.

— «Beni elli, altmış yıl önce memleketimizin en namlı mobilyacılarından biri yapmıştı, diye başladı. Vişne çürüğü ipekle kaplıydım. Ağacım vernikle parıl parıl parlatılmıştı. Dört kardeştik. Bizi büyük bir yazar, misafir salonu için ısmarlamıştı.

Hayatımın en tatlı yılları o evde geçti. Sık sık toplanan memleketin en büyük yazar, bilgin ve sanat adamlarının konuşmalarını dinleye dinleye neredeyse ben de onlar kadar bilgili olmuştum. Hele arada bir çaldıkları müzikle ruhum öyle incelmişti ki...

Zamanla vişne çürüğü rengim soldu: bizi bu defa sarı bir kumaşla kapladılar. Ben, kendi hesabıma yeni kılığımızı pek sevmedim. O sırada, sahibime sık sık ziyarete gelen bir şair bizi kocaman birer «Günebakan» çiçeğine benzetti. Bu çiçeği hiç görmemiştim ama, ne de olsa, bir çiçeğe benzemekten zevk duydum.

Yazarın hastalanıp ölmesiyle biz de tatlı hayatımıza veda ettik. Sonradan eskici olduğunu öğrendiğim kaba bir adam bizi arabaya yükleyerek tozlu, karanlık bir dükkâna götürdü.

Beni, hemen birkaç gün sonra, kardeşlerimden ayrı olarak Handanın babası satın aldı. Eve götürmeden evvel solmuş, hırpalanmış üstümü değiştirtti. Bu defa cilâlarım yenilenmiş, üstüme pembe bir kadife kaplanmıştı. Kendimi âdeta gençleşmiş hissediyordum. Ne yazık ki, beni evin salonuna değil, Handanın ninesinin odasına koydular. Buna önceleri hem üzüldüm, hem kırıldım. Ama sıksık ninesinin odasına oynamağa gelen Handana ve bebeklerine öyle ısındım ki eski günlerimi aramaz oldum.»

Çalar saat bu uzun hikâyeden sıkılmış olmalıydı ki,

— Peki ama, kolun nasıl kırıldı? diye sordu.

Koltuk, çalar saatin saygısızca sözünü kesmesine kızdı.

— Anlatıyoruz işte; dedi.

Handanın ninesi eski zaman kadınıydı. Yeniliklere kolay kolay alışamıyordu. Meselâ, paralarını bankaya yatırmağa bir türlü razı olmuyordu. Altınlarla dolu küçük bir kutusu vardı. Bunu, yaylarımın arasına yerleştirerek saklamıştı. Bana gösterilen bu güvenle ne kadar övünsem haklıyım değil mi?»

Vazo ile çalar saat «evet» manasında durdukları yerde hafifçe sallandılar.

— Ama eskiden, bilirsiniz, memleketimizin her yanında sıksık yangınlar oluyordu. Bir gün Handanların evinin bitişiğindeki evde de yangın çıktı. Hava o gün rüzgârlı olduğu için yangın bizim evi de sardı. Bütün aile dışarı çıkmışken Handanın ninesinin içerde kaldığının farkına vardılar. İhtiyar kadın gücü yettiği kadar beni odasından balkona sürükledi. Onu kurtarmak için merdivenle çıkan itfaiyecilere «Koltuğumu kurtarın, koltuğumu kurtarın!.» diye bağırıyordu.

Herkes zavallının delirdiğini sandı. Koltuğu kurtarılmadan gitmeyeceğini göre itfaiyecilerden biri beni bir kolumdan tuttuğu gibi ikinci kattan aşağı fırlattı... Sağ kolumun üstüne düştüm. Arkamdan Handanın ninesini de indirdiler.

Düşünüyorum da, insanların bizi duygusuz, kötü muameleden incinmez sanışlarına pek şaşıyorum. Adamcağız beni atmayıp ta indirseydi ne kolum kırılır, ne de yaylarım birbirine geçerdi. Ben de buraya, tavanarasına düşmezdim.

İşte bu yeni evi ninenin içimde sakladığı paralarla yaptırdılar.»

Koltuk sustu. Çiçek vazosu ile çalar saat kahraman arkadaşlarına saygiyle bakıyor, onun dostu olmaktan gurur duyuyorlardı.

Para biriktiriniz!

Yapı ve Kredi Bankası'nın

İkramiyeli Aile Cüzdanı

sizi de

bir Ev sahibi yapabilir!

AFACAN KARDEŞLER -4-

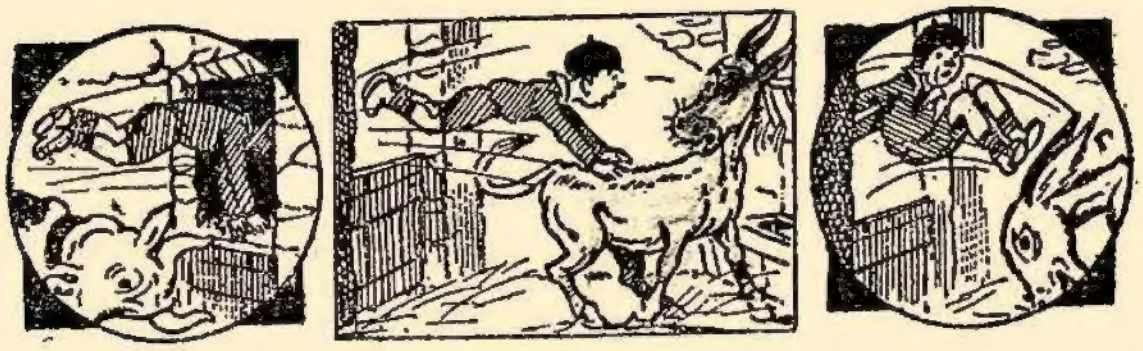

Koşarken, kuyruğunu Kadrinin boynuna doladı ve çocuğu kaldırdığı gibi sırtına bindirdi. Afacan, kızmış hayvana önce yalvardı, güzellikle durdurmağa çalıştı. Sonradan kızarak böğürlerine birkaç tekme attı. İnek onu bir silkinişte duvardan ahıra fırlattı. Tesadüfe bakın ki, Kadri, ineğin sırtından doğruca Uzunkulağın sırtına düştü.

Uzunkulak eşeklerin en akıllısıydı. Biberli havucu kimin yedirdiğini anlamıştı. Kuvvetli bir çifteyle Kadriyi geldiği yere geri gönderdi.

Tam o sırada ağabeysinin peşinden koşan Fatoş, pencereden fırlayan Kadriyi tutmak istedi. İkisi birden yosunlu havuza yuvarlandılar. Havuzda yüzen kazlar fena halde kızdılar.

Afacan kardeşler çamurlu sudan çıkmağa çabalarken kazlar, rahatlarını kaçıran yaramazlara saldırıp gagalıyorlardı. Yine de iyi kalbli Hamza onların yardımına yetişerek havuzdan çıkardı.

Ama gülmekten kendini alamadı; Kadri ile Fatoş çamurdan birer heykel olmuşlardı. Onlar temizlenene kadar, Kadri evdeki bazı işlerini yapmağa gitti.

Fakat yarı yola gelmişken ardayakları üzerinde iri yarı, kıllı bir hayvanın ona doğru ilerlediğini gördü. Hamza, korku içinde gerisin geriye koşmağa başladı.

Fatoşla Kadriyi temizlenmiş buldu. Hamza, gördüğü şeyi bir solukta anlattı.

— Devam edecek —

Doğan Kardeş'in «NEDİR? NİÇİN? NASIL?» serisi kitaplarını okuyan kardeşler derslerini daha kolay ve daha çabuk öğrenirler.

İNFEN AHM
UMUCR!

TARİH ROMANI ★ Yazan: Ş. EN

— 1

DÖRDÜNCÜ M

— Aferin Ahmet, dedi. Sen bu işi başaracaksın. Artık buna inanıyorum. Hemen kendine bir iş bul! Para kazan. Sonra elele verip istediğin gibi kanatlar yaparız.

Ahmet üzgün bir halde sordu:

— Ben ne yapabilirim? Nerde çalışıp para kazanabilirim?

— Bir dükkâna girip çırak ol!. Kısa zamanda epey paran olur.

Ahmet uçurtmasını yere bırakıp arkadaşını kucakladı:

— Yaşa kardeşim, dedi. Bana yardım edeceğini biliyordum. Ben de yarından itibaren kendime iş arıyacağım.

★

O yıllarda Osmanlı İmparatorluğunu padişah Dördüncü Murat idare ediyordu. Bu çok zalim bir adımdı. Bir hiç yüzünden adam öldürür, akla hayale gelmez delilikler yapardı. Cahil ve korkak bir insan olduğu için en ufak bir şeyden kuşkulanırdı. Zaten o sıralar memleketin idaresi pek bozuktu. Yeniçeri ocağı dağılmış, isyanlar çoğalmıştı. Padişah bu yüzden gece yarısından sonra sokağa çıkmayı, tütün ve içki içmeği yasak etti. Buna rağmen memleketin asayişi düzelmedi. Yine isyanlar çıktı, halk gizli gizli içkiye devam etti. Padişah bazı geceler kıyafet değiştirip şehri dolaşıyor, sokaklarda, kahvelerde rasladığı sarhoşları yakalatıp ya sürgüne yolluyor veya öldürtüyordu.

URAT DEVRİ

Bir akşam Sultan Murat yine kıyafet değiştirip şehirde dolaşırken yolu bir demhaneye düştü. Orada güler yüzlü, hoş sohbet bir adam, laf olsun diye padişaha:

— Efendi, seni gözüm biraz ısırıyor gibi oluyor. Borovalı Recep ağanın kahvesine hiç geldiniz mi? diye takıldı.

Sultan Murat gülerek cevap verdi:

— Hayır.

— O halde seninle Baklacıoğlunun dükkânında görüşmüş olacağız.

Padişah yine gülerek cevap verdi:

— Hayır oraya da gitmem. Yalnız bazı akşamlar kıyafet değiştirip böyle yerlerde dolaşırım.

Bu söz üzerine güler yüzlü sarhoşun beti benzi kül gibi oldu.

Sultan Murat gülümsemesinde devam ederek:

— Niçin sustunuz? Konuşsanıza!» dedi.

Tamamiyle kendine gelmiş olan sarhoş, ellerini kavuşturup cevap verdi:

— Nasıl olsa siz susturacak değil misiniz? Ben de kendiliğimden susayım, dedim.

Padişah içki ile böyle amansız mücadele ederken, kendisi sarayda durmadan içer, içki sofrasından kalkmazdı.

— Devam edecek —

ALTIN ARAYICISININ KIZI -20-

— Atların hesabını nereden bilecekler... Şuradan buradan çalınmış hayvanlar bunlar. Pedronun altındaki, benim kısraklarımdan biriydi.

Bay Yılmaz, kapısı kocaman kaktüslerle örtülü bir mağaranın önünde atlarını durdurdu. Burası mağaradan çok, bir yeraltı tüneline benziyordu.

Hayvanları dizginlerinden tutarak hep birlikte içeriye girdiler. Bir sürü yılan, beklenilmedik misafirleri görünce hırçın tıslamalarla öteye beriye kaçıştılar. Önceleri oturmağa bile cesaret edemiyen Bayan Pervinle Feza, sonunda yorgunluğa dayanamadan ufak bir yer açıp temizlediler, hemen yatıp uyudular.

Sabah, erkenden uyanan Feza'nın amcası oldukca sakinleşmişti. Uyanan karısına ve yeğenine,

— Bu mağarayı bana gösteren kırmızı derili bu gibi yeraltı mağaralarının ormanda pek çok olduğunu söylemişti, dedi. Belki Gadalup da kabilesinin ihtiyarlarından bunları öğrenmiş, o gün mağaradan villaya yeraltındaki yoldan dönmüştür.

Bayan Pervinle Feza, bir ağızdan:

— Niçin dönsün? diye sordular.

Bay Yılmaz,

— Bunu ben de bilmiyorum, dedi. Benimki bir tahminden ibaret. Herşeyi kesin olarak öğrenmem için, sizleri emin bir yere bırakıp Sen Jan'a dönmem lâzım. Orada polis ve jandarmalarla birlikte esaslı bir araştırma yaparız.

Feza, amcasına sokularak,

— Ben de seninle beraber gideceğim, dedi.

— Devam edecek —

Haberiniz var mı? «Devamlı Çocuk Sineması»

Atlas Sinemasının üstündeki «Küçük Sahne»

salonunda 1 Nisanda açıldı!.

ARKADAŞINIZI TANIMAK İSTER MİSİNİZ ?

Arkadaşınızın size karşı samimi, olup olmadığını anlamak istiyorsanız aşağıdaki soruları kendi kendinize cevaplandırın.

— I —

A) Arkadaşınız tatil gününde, sizinle oynamak için başka arkadaşlarının sinema davetini reddeder mi?

B) Bir yere birlikte gitmeğe sözleştiğiniz zaman gelmeği unuttuğu olur mu?

— II —

A) Beklemediğiniz halde yaş gününüzü kutlar mı?

B) Söz arasında kendi yaş gününün tarihini size bildirir mi?

— III —

A) Yaz tatilinde ayrı yerlerde olduğunuz halde sık sık mektup yazar mı?

B) «Mektup yazmayı beceremiyenlerden» olduğunu söyler mi?

— IV —

A) Sizi kırmayı düşünmeden kusurlarınızı, hatalarınızı yüzünüze söyler mi?

B) Yoksa düşündüğünü içinde saklayanlardan mıdır?

— V —

A) Uzun zaman konuşmadan bir arada kalırsanız can sıkıntısı duymaz mısınız?

B) Vaktinizi incir çekirdeği doldurmayan konularla mı öldürürsünüz?

— VI —

A) Arkadaşınıza bir akraba yakınlığı duyduğunuz olur mu?

B) Size sık sık, «Sen bunu anlayamazsın,» dediği var mıdır?

— VII —

A) Birlikte gelecek için plânlar kurar mısınız?

B) Yaptığınız plânlar tatil günlerindeki eğlencelerden öteye gitmez mi?

— VIII —

A) Hastalığınızda arkadaşınız sık sık sizi yoklayıp hazırlanacak dersleri söyler mi?

B) Yoksa bir bahane bulup size uğramamağa mı çalışır?

Bu sekiz soruya cevap verdikten sonra bunların «evet» ve «hayır» larını toplayın. (A) soruları için verdiğiniz «evet» cevapları daha çoksa arkadaşınıza güvenebilirsiniz. Yok, eğer B' lerin «evet» leri daha çoksa arkadaşınız candan değildir.

Bütün

Doğan Kardeş okuyucularının

aileleri

sigortalarını

Doğan Sigorta Şirketine

yaptırırlar

★★★

TABİAT HİKÂYELERİ:

BADEM AĞACININ ÜZÜNTÜSÜ

Anlatan: Cevat GOBİ

KAR gibi beyaz çiçeklerile bağların, incisi olan Badem ağacı yanındaki dostlarına üzüntü ile baktı. Erik, şeftali, ayva, kiraz bunun manasını anlıyamayıp birbirlerine bakıştılar. Bademağacı dündenberi üzüntülü idi. Komşularının hiç birisi bunun sebebini sormağa cesaret edemiyorlardı. Ya korkulu bir haberle karşılaşacak olurlarsa? Nihayet şeftali fazla dayanamayıp sordu:

— Ne var bademcik, bu üzüntünün sebebi nedir? Dündenberi senin durgun halin sinirimize dokunuyor!» Badem, içini çekti, gözlerini kapadı, hiç bir şey yokmuş gibi başını salladı.

Erik ağacı, tuhaf ve manalı bir bakışla sordu:

— Yoksa bizden sakladığın bir şey mi var? Eğer başında bir felâket dolaşıyorsa söyle de bilelim.

Bademağacı, kapı komşusunun bu haklı sitemine gülümsiyerek cevap verdi:

— Söylemiyeyim demiştim, neşenizi, rahatınızı kaçırmıyayım diye düşünmüştüm. Mademki ısrar ediyorsunuz, o halde evet. Siz de kara gününüze ağlayınız.

Bu son cümle meyve bahçesinin içinde bir fırtına gibi esti. Bütün ağaçlar başlarını önlerine eğdiler. Bu defa bademağacı arkadaşlarının korkusunu azaltmak için şen görünmeğe çalıştı:

— Gördünüz mü? Söyletmeseydiniz daha iyi olmaz mı idi?

Komşu ağaçlar merakla sordular:

— Ne var, ne oldu, bizim bilmediğimiz tehlikeyi sen nasıl anladın, kim söyledi?

Badem, incecik bir dalını aşağı eğerek fısıldadı:

— Şu yumurcaklar!.

Hep bir ağızdan bağırdılar:

— Tomurcuklar mı?.

Badem ayni sessizlik içinde cevap verdi:

— Evet. Dün akşamüstü tomurcuğumun sevgilisi gelmişti. Sarıkuş, hani siz ona bazen çalıbülbülü de diyorsunuz, işte o!.. Bir müddet başbaşa verip konuştular. Kuş gidince, tomurcuk kulağıma eğilip şöyle dedi: «Sevgilim kulağıyla işitmiş. Ev sahibinin yakacak odunu kalmamış, buradaki ağaçlardan birisini devirip odun yapacakmış. Hem kimi biliyor musunuz?»

Ağaçlar bağrıştılar:

— Hangimizi? Beni mi?

Bademağacı başını salladı ve:

— Hayır, hayır hiç birinizi değil, beni!.

Hayretler içinde kalan meyva ağaçları yine hep birlikte:

— A! a! a! Seni ha? Bahçemizin güzel, narin inci çiçekli bademağacını mı?

Bundan sonra derin bir sessizlik bahçeyi kapladı. Bademağacı:

— Baltalanıp, parçalanmama acımıyorum. Binbir itina ile yetiştirip, geliştirdiğim tomurcuklarıma yanıyorum. Henüz açmadılar, açamadılar. Martın ilk haftasında belki diyorum. Biraz izin verseler de bu, gün görmemiş zavallı yavrularımı açıp güldürsem, sonra ölsem...

Ölüm lafını işiten komşu ağaçlar gözyaşlarını tutamadılar, hıçkırmağa başladılar. Badem ağlamıyordu. O hırslı hırslı gülüyor, herkesi hayretler içinde bırakıyordu:

— Bademağacı ve yakacak odun. Bakınız, bu iki kelime birbirinden ne kadar uzak. Meyva ağaçlarının tatlı, besleyici meyvalarından faydalanma, yı düşünmüyorlar da, onları yakacak olarak kullanmağa kalkıyorlar. Hey Allahım..

Erik üzüntü ile:

— Eh kardeşim, dedi. Herkes senin gibi düşünebilse tabiî bu böyle olmaz. Ama nerde öyle ince düşünenler, nerde o akıllı başlı insanlar?.

Ayva lafa karıştı:

— Neden maden kömürü bulup yakmıyorlar?

Nar ağacı da:

— Niçin kurumuş söğütleri, kavakları temizlemiyorlar, ayıklamıyorlar? Meyva bahçesinde söğüdün, kavağın işi ne?

İpek çorabın yanına, mutbah tenceresi koymak gibi manasız bir şey. Söğüt dere boyunda, meyva ağacı da bahçede sevilir. İsterseniz yarın bunu Tomurcuk sevgilisine anlatsın.» Badem!

— Ne çıkar? Odun için bağını harap eden insanlar bunu düşünemedikten sonra...

Bu sırada Tomurcuk hıçkırıklar arasında seslendi:

— Anne! Fazla üzülme anneciğim. Bizleri de düşünme. Ne yapalım onun eli bize kıyarsa, biz de kaderimize razı oluruz.

Sabah olmuş, güneş altın ışıklarını bahçenin çiçekleri üzerine serpmeğe başlamıştı. Elinde büyük bir balta ile ihtiyar bahçıvan kulübesinden dışarı çıktı. Meyva ağaçları ürkek bakışlariyle bir baltaya, bir saçı, sakalı birbirine karışmış bulunan ihtiyara bakıyorlardı.

İhtiyar ağır ağır ağaçlara yaklaştı, baltasını yere koydu ve ellerine tükürdü. Ağaçlar korku ile sallanmağa başladılar. Acaba balta ilk defa kime idi?

Baltacı, Bademin önünde ellerini ovaladı, baltayı yerden kaptı ve kaldırdı. Korkunç bir felâketin baş ucunda inliyen badem gözlerini kapamıştı. Birdenbire bir ses bahçeyi çınlattı. Yomurcuklar bağrıştılar:

— Ellerin kırılsın bahçıvan!»

Bahçıvan sesin sahibini araştırırken, çalıbülbülü hazin bir ölüm havası çalmağa başladı.

KİM BULACAK?

Bu bulmacaları çözenler arasında kur'a çekilerek birinciye dolma kalem, ikinciye resim albümü, üçüncüye Doğan Kardeş abonesi, dördüncüden 30-uncuya kadar da muhtelif hediyeler verilecektir. Cevaplar 26 Nisana kadar gönderilmelidir.

Aynur kardeş çamurdan, kâğıttan ve tahtadan çok güzel oyuncaklar yapıyor. Ama yaptığı şeylerin hepsinde birer yanlış var. Bu yanlışları siz bulun bakalım.

HEDİYE KAZANANLAR

226 - ıncı sayıdaki bulmacayı çözenler arasında kur'a çekilerek aşağıda adları yazılı kardeşler şu hediyeleri kazandılar.

1 — *Erdem Aytuğ (Ankara), Bir dolma kalem*

2 — *Mustafa Selan (İzmir), Bir okul çehizi*

3 — *Sevgi Bural (Ankara), Bir yıllık Doğan Kardeş abonesi*

BİRER KİTAP KAZANANLAR

Ahmet Selekler (Ankara), Murat Güvenir (Bolu), Nevzat Taşkın (Adapazarı), Ayşe Evrensel (İzmit), Süheyla Tanmer (Bursa). Aydın Akıncı (Konya), Mine Özben (Samsunî, Ayten Onaran (Adapazarı), Selâmi Pınar (Kastamonu), Musta'a Gönük (Samsun), Orhan Aksan (İzmir), Ayşen Sezeren (Ankara), Münire Kalmık (İzmir), Haydar Şanlı (Ankara), Engin Gövenç (İzmit), Ayşen Bölüktaş (Ankara), Seyfi Uçman (İzmir), Attila Güngör (Mersin). Bülend Halepli (Kıdköy), Hulusi Gençer (İzmir), Şükrü Durer (Hadım'köy - İstanbul), Hikmet Baloğlu (Ankara), Muzaffer Barın (Mersin), Nuran Konak (Ankara), Ümit Sıvaslı (Van), Engin Göktaş (Samsun), Neriman Çolakoğlu (İzmit), İlhan Kovancı (Beyazit), Mustafa Sülün (Erzurum), Hatice Anıl (Konya), Sedat Kaya (Osmaniye), Güneş Akkan (İzmir), Murat Sevgen (İzmit), Mediha Şipal (Kastamonu), Osman Erkal (Üsküdar), Handan Güvenç (Eskişehir), Gündüz Yüce (Fatih),

Doğan Kardeş

HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ
Sayı : 237 — Cilt: 6
12 Nisan 1951
Fiatı 15 kuruş

Her hafta perşembe günleri çıkar ★ Sahibi: Manisa Milletvekili Kâzım TAŞKENT ★ Yazı işlerini fiilen idare eden: Şükrü Enis REGÜ ★ İdare Merkezi: Galata Yüksekkaldırım Yazıcı Sokak No. 48 ★ Mektup ve havale adresi: Posta Kutusu: 2217 Beyoğlu ★ Telefon: 42933 ★ Abone şartları: Yıllık (52 sayı) 750 kuruş, altı aylığı (26 sayı) 400 kuruş, üç aylık (13 sayı) 200 kuruş ★ Abone her sayıdan başlıyabilir ★ Adres değiştirmek istiyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Gönderilen yazılar, resimler basılsın basılmasın sahibine geri verilmez ★ Orijinal yazılarımızın ve resimlerimizin her hakkı mahfuzdur.

Basıldığı yer: Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi İstanbul

Gümüş Patenler

Çeviren: NİHAL YALAZA TALUY — 8 —

Hepsi artan bir hızla kaymağa devam ettiler. Yalnız Poot, yorgunluğunu sakladığı halde gitgide kuvvetten kesiliyordu. Artık nefesini idare etmek için hiç konuşmuyordu. Ama sonunda bu da fayda vermedi. Ayakları birdenbire titremeğe başladı; iri, şişman vücudu iki kat oldu. Bütün kanı yüzüne hücum etti. Jakob olduğu yere yıkıldı. Çocuklar hep birlikte onu kollarından, omuzlarından tutarak kaldırdılar. Yüzündeki morluk geçmiş, sapsarı olmuştu. Etrafında kalabalık birikti. Herkes birşey söylüyor, birbirine zıt şeyler tavsiye ediyorlardı.

— Uzatın, dümdüz yere yatırın çocukcağızı!

— Ayağa kaldırın, kanı aşağıya insin.

— Vücudunu uğuşturun!.»

Jakob, az sonra gözlerini açarak etrafındaki kalabalığı, arkadaşlarının üzgün telâşlı halini görünce âdeta mahçup oldu. Ayağa kalkarak,

— Benim gibi uyuşukların yeri ocak başıdır, dedi. Gezintinizin tadını kaçırdım.

Fakat Karlla beraber bütün arkadaşları,

— Asıl suç bizde Poot. sana biraz nefes aldırsaydık böyle olmazdın, diye özür dilediler.

Artık bu defa hep birden, yola devam etmek için yelkenli kızağa binmeğe karar verdiler.

Jakob kızağa yerleşir yerleşmez yorgunluğun tesiriyle kendinden geçti. Kızağın sahibi Jakobun başına geleni öğrenince yanındaki hırkayı üzerine attı. Çocukcağız Leyde kadar mışıl mışıl uyudu.

VIII

TEHLİKELİ BİR GECE

Yelkenli kızak sahibine yol parasının verdikten sonra şehre gittiler. Yan sokaklardan birinde, iki katlı bir evin kapısında kocaman bir aslan resmi gördüler. Levhada «Kırmızı Aslan Hanı» yazısı okunuyordu. Karl,

— Artık şuradan şuraya gitmem, dedi. Karnım dehşetli aç.

— Bundan iyisi de can sağlığı; geceyi de burada geçiririz.

Yolcuları hanın kapısında, şişman bacakları piposu kadar kısa bir Hollandalı karşıladı.

Peter:

— Bize hemen yiyecek getir patron, dedi.

— Neler yedireceksin bize Bay Kleer?

— Ne emredersenız onu yaparız.

Öyleyse bolca sosisle kızarmış sucuk getir lütfen.

— Yazık ki sosisimiz bitti, sucuk da kalmadı.

— Pirzola olsun.

— O da yok.

— Omlet yap bari patron; hem de çabuk olsun; açıktık.

Bay Kleef, çocuklara «Amma da anlayışsızsınız!» demek isteyen bir bakışla,

— Bu kış kıyamette yumurtayı nereden bulayım, diye cevap verdi.

Çocuklar söylenmeğe başladılar. Karl kapıya davrandı. Peter,

— Mutfakta ne varsa onu getir patron, diye işi hallet. ti.

Az sonra sabrı tükenen yolcularımız bir sahan kapuska, patates salatası ve çavdar ekmeğiyle donatılmış bir sofraya oturdular. Yarım saat sürmeden bütün tabaklar temizlendi. Bay Kleef, yemek listesinde olmadığı halde, kendi büfesinden bir şişe turunç şerbetiyle epey bayatlamış bir çörek sofraya koydu. Karınları doydukca neşelenen gençler bu sürprizi alkışladılar.

Hancının yüzü gülüyordu. Petere sokularak,

— Küçük baylar geceyi bizde geçirecekler, değil mi şef? diye sordu. Hepinizi alacak geniş bir yatak odamız var.

Kırmızı Aslanda verilen yemek, çocukların evlerinde yedikleri yemeğe benzemiyordu. Besbelli yataklar da daha iyi değildi. Fakat başka bir yer aramaktansa, Kırmızı Aslanda kalmağı tercih ettiler. Yataklar saat dokuzda hazır olacaktı..

Hancı odadan çıkınca Karl güldü.

— Çocuklar, bu gece yastık muharebesine var mısınız? Bay Kleefin yataklarını, döşeklerini birbirine katalım da bakalım o zaman şimdiki gibi yüzü güler mi?

Peter yaramazın sözünü kesti.

— En ufak bir haşarılığa müsaade etmem. Hepimiz okullu çocuklarız. Öğrencilik şerefini lekelemiyelim.

Sonra Ben'i müzeye götürmeğe hazırlanan arkadaşlarına,

— Ben de Hansa vadettiğim gibi hemen Dr. Boekmana gideceğim, dedi.

Jakob Poot da onunla beraber geldi.

Akşam eve döndükleri zaman yemek salonunun şöminesinde çıtırdıya çıtırdıya yanan kalın kütükler yüksek tavanlı kocaman odayı iyice ısıtmıştı. Karl ile öbür çocuklar daha önce gelmişlerdi. Dr. Boekmanı bir türlü bulamıyan Peterin canı sıkkındı. Doktorun Leydde kaldığı «Kartal» oteline bir tezkere bırakarak, Jakobla Kırmızı Aslana döndü.

Tenha salonda ocağa yakın altı kişilik bir sofra kurulmuştu. Bay Kleef ağzının bir kenarına sıkıştırdığı piposundan dumanlar savurarak, salonla mutfak arasında mekik dokuyordu. Lokanta kısmında yemeklerini bitirerek uyuklayan fakir kılıklı iki adamdan ve altı çocuktan başka müşteri yoktu. Verilen yemek öğlenkinden pek az farklıydı. Yemeği bitirdikten sonra çocuklar Petere kalan paralarını saydırdılar. Sonra, elindeki şamdanla yol gösteren uşağın arkasından ikinci kattaki odalarına çıktılar. En arkadan yürüyen Ludvig, salondan çıkarken, köşede uyuklayan adamlardan biriyle göz göze geldi. Adam, çocuğu uykulu bir bakışla süzdü ve tekrar gözlerini kapadı.

Ludvig, Karla dönerek,

— Bu adamın bakışından hoşlanmadım, dedi.

Öteki omuz silkti.

— Balıkcı mıdır, işçi midir kimbilir?

Ludvig başını salladı.

— Olabilir. Ama içim ısınmadı nedense.....

Çocuklar, Bay Kleefin öve öve bitiremediği yatak odasına girdiler. Odada yalnız üç karyola olduğuna göre ikişer ikişer yatacaklardı. Epey söylendiler, fakat vakit geç olduğu için başka yere gitmekten de vazgeçtiler. Hele az sonra şişman, kısa boylu bir hizmetçi uzun saplı, üstü kapakla örtülü bir alet getirince çocukların neşesi yerine geldi.

Ben, Lamberte döndü.

— Nedir bu?

— Bilmiyor musun? Bununla sırayla yataklarımızı ısıtacağız.

— Devam edecek —

YÜKSEL İLE KARA KARGA

Çizen ve Yazan:
SELMA EMİROĞLU

Doğan Kardeş

Yüksel kargayı yine karşısında buldu. Karga, «Artık ben gelemeyeceğim. Bütün hayvanlara yardım et!» dedi.

Zavallı kız, «Nedir bu başıma gelenler» diyerek dar, kayalık bir boğazda yürümeye başladı.

Çok gitmemişti ki, acıklı bir ses duyup başı[illegible]aldırdı. Tepede bir dağ keçisi imdat istiyordu.

Hayvancağız kayalara sıkışmıştı. Yüksel hiç düşünmeden oraya tırmandı.

Güçlükle keçinin yanına ulaştı ve onu kurtardı. Keçi «Elbet ben de sana yardım ederim bir gün!..» dedi.

Sonra Yükseli sırtına aldığı gibi kayalardan aşağı indirdi.

— Devamı var —